

Xây Dựng Việc Cộng Tác Can Thiệp Sớm Với Bác Sĩ của Con Em Quý Vị:

Các Lời Khuyên từ Phụ Huynh và dành cho Phụ Huynh

Infant Toddler
Early Intervention
Program (ITEIP)

Chương Trình Can Thiệp Sớm Cho Áu Nhi

PO Box 45201 • Olympia WA 98504-5201
TTY (360) 407-1087 • Fax (360) 725-3523
Tiếng Nói (360) 725-3500
<http://www1.dshs.wa.gov/iteip/>

Là bậc phụ huynh, quý vị biết con của mình hơn ai hết. Quý vị biết cách làm cho em cười và cách để dỗ dành em. Quý vị biết những phẩm chất tốt nhất của con và biết em cần gì.

Vì vậy khi con của quý vị được nhận sự can thiệp sớm, quý vị đóng một vai trò then chốt trong việc giúp bác sĩ* của con em quý vị biết và hiểu những ưu điểm cùng nhu cầu của con em quý vị, và những dịch vụ nào là hữu ích.

Quý vị có thể cho bác sĩ của con em quý vị biết về chương trình can thiệp sớm, nhưng quý vị cũng rất có thể muốn bác sĩ dự phần vào việc này. Việc “Cộng Tác Can Thiệp Sớm” giữa bác sĩ và phụ huynh thường không phải tự động mà xảy ra. Thật ra, có nhiều lúc việc cộng tác thành công nhất là do phụ huynh - quý vị - mang lại!

Có nhiều giai đoạn quý vị có thể làm để tạo một loại cộng tác và mối quan hệ mà quý vị muốn có với bác sĩ của con em quý vị. Tập sách này mang đến những đề nghị và ý kiến cho việc bắt đầu với một bác sĩ mới và cũng để cải thiện việc cộng tác mà quý vị đã có.

* Để cho dễ, chữ “bác sĩ” được dùng trong tập sách này cũng có nghĩa là những người chăm sóc chính như y tá điều trị, phụ tá bác sĩ, và những người khác.

Chọn Bác Sĩ

Đây là một vài phẩm chất tổng quát để tìm:

Kỹ năng và kiến thức lâm sàng

Bác sĩ có được đào tạo và quan tâm chuyên môn quan trọng cho nhu cầu của con em quý vị không?

Người mà quý vị đang tìm là một bác sĩ có quan tâm đặc biệt về phát triển của trẻ em, về những nhu cầu đặc biệt, hoặc một chẩn đoán đặc biệt.

Kinh nghiệm

Vị bác sĩ này có từng chăm sóc cho những trẻ khác đã được chẩn đoán tương tự như con em của quý vị hay là cho những trẻ bị chậm phát triển hoặc nói chung là bị khuyết tật về phát triển không?

Kinh nghiệm này sẽ giúp bác sĩ của quý vị biết rõ hơn về những nơi trợ giúp và các dịch vụ có thể có và ích lợi cho con em và gia đình của quý vị.

Tôn trọng lẫn nhau và có sự liên hệ

Vị Bác sĩ này có dễ nói chuyện không? Ông hoặc bà ta có làm cho quý vị cảm thấy thoải mái không? Quý vị có thích sự tương giao của bác sĩ với con em của quý vị không?

Quý vị có tin tưởng bác sĩ này về sức khỏe của con em quý vị không?

Một bác sĩ có thể giỏi về một lãnh vực này hơn lãnh vực khác. Chọn một bác sĩ có thể có nghĩa là chọn sự quân bình giữa khả

năng kỹ thuật, khả năng giao tiếp, và kinh nghiệm.

Quý vị quyết định xem ngay bây giờ quý vị và con em của quý vị cần gì. Quý vị có thể nhận thấy rằng điều mà quý vị cần sẽ thay đổi theo thời gian.

Tạo Mối Quan Hệ

Làm người cộng tác

Quyết định xem quý vị muốn có dạng quan hệ nào với bác sĩ của con em quý vị. Quý vị muốn vị bác sĩ này liên hệ đến việc phối hợp sự chăm sóc và các dịch vụ cho con em quý vị như thế nào? Quý vị muốn mình có vai trò gì trong việc quyết định về y khoa và sức khỏe?

Bất kỳ quý vị có dạng quan hệ nào, quý vị nên cảm thấy thoải mái trong việc nêu thắc mắc, chia sẻ những hiểu biết của quý vị, và cảm thấy như quý vị và vị bác sĩ là người cùng trong một toán.

Ngược lại, quý vị cũng nên cởi mở với những thắc mắc, các hiểu biết của bác sĩ, và nhận bác sĩ này như người trong toán với con em quý vị.

Làm một người gương mẫu

Làm gương về cách quý vị muốn được đối xử và cách quý vị muốn con mình được đối xử.

Nếu quý vị muốn được lắng nghe, thì hãy là một người biết lắng nghe. Nếu quý vị muốn bác sĩ vui vẻ với con em quý vị, thì hãy cho thấy sự vui vẻ của quý vị với con em mình.

Thông cảm

Các bác sĩ thường phải có những buổi hẹn khám cho bệnh nhân cách nhau vào mỗi 15 phút hoặc thậm chí cận hơn. Nếu quý vị thấy bác sĩ có vẻ như vội vàng khám cho quý vị mau để còn khám cho bệnh nhân kế tiếp, thì rất có thể là quý vị đúng!

Nếu quý vị cần thêm thời gian, hãy cho bác sĩ biết và bác sĩ sẽ sẵn sàng sắp xếp. Xin xem trong *Tận Dụng Buổi Hẹn* (*Getting the Most Out of an Appointment*) về những ý kiến cụ thể để có thêm thời gian.

Cho bác sĩ biết trọng vị con em của quý vị

Bàn thảo về những điều tốt cũng như các quan tâm của quý vị. Cho bác sĩ xem hình và kể chuyện để bác sĩ có thể thông cảm và được biết thêm về con em của quý vị.

Bày tỏ sự biết ơn

Nói cảm ơn, đích thân hoặc qua thư từ. Cho bác sĩ của quý vị biết điều gì có ích và nói cho bác sĩ biết rằng bà là một người bác sĩ rất tận tâm.

Đừng kỳ vọng vào sự hoàn hảo

Mọi quan hệ đều có lúc gặp ghenh và mối quan hệ này cũng sẽ như thế. Nếu cần, nên sẵn sàng để thay đổi. Hãy biết rằng bác sĩ cũng là người, và cho vị này cơ hội để cải thiện.

Nếu quý vị thường hài lòng về bác sĩ của con em quý vị, thì hãy cố gắng vượt qua những lúc gay go.

Xin xem phần *Quyết Định Đổi Bác Sĩ* để biết về những chi tiết khi nào thì quý vị có thể chọn việc thay đổi.

Thực Hành Sư Truyền Đạt

Đối thoại hai chiều

Nên nghĩ rằng việc truyền đạt với bác sĩ của quý vị như là một cuộc đối thoại thân thiện, có tính tôn trọng. Điều đó có nghĩa là hai chiều và cả hai người nên mang những thắc mắc, quan tâm, thành công, và hy vọng đến cuộc đối thoại.

Biết rõ cách để truyền đạt

Hãy hỏi bác sĩ của quý vị cách tốt nhất để truyền đạt về sự chăm sóc cho con em của quý vị.

Có giờ nào tiện để gọi trong ngày không?

Nếu quý vị có thắc mắc trong khoảng thời gian giữa những kỳ hẹn, vì bác sĩ đó có muốn tiếp chuyện trực tiếp với quý vị không hay chỉ muốn quý vị nói chuyện với y tá ở phòng mạch trước khi được nói chuyện với bác sĩ?

Có tình huống nào mà bác sĩ muốn quý vị gọi lại nhà không?

Bác sĩ của quý vị có tiếp email không? Còn fax thì sao?

Cảm thấy dễ chịu về việc cần được khuyên bảo khi chưa đến kỳ hẹn

Nếu quý vị có một lo âu khi chưa đến kỳ hẹn và thấy cần hoặc muốn có giải đáp từ bác sĩ của con em quý vị, hãy yêu cầu người y tá nhắn với bác sĩ gọi lại cho quý vị.

Giải thích rằng quý vị lo lắng hơn thường lệ - vì những lý do mà quý vị chưa thể giải thích được - và quý vị thật sự biết ơn nếu được nói chuyện trực tiếp với bác sĩ.

Suy gẫm

Quý vị đã có thể bàn thảo những câu hỏi hoặc vấn đề quan trọng nhất không? Nếu không, quý vị thấy điều này có ổn không hay quý vị có kế hoạch làm thế nào để có được thông tin cần thiết?

Quý vị có cảm thấy như một cộng tác viên trong nhóm chăm sóc sức khỏe của con em quý vị không? Có điều gì mà quý vị có thể muốn làm khác đi cho lần sau không?

Quyết Định Đổi Bác Sĩ

Hầu hết các phụ huynh đều hài lòng với bác sĩ của con em mình. Nhưng đôi khi có điều cảm thấy không ổn. Đây là một vài câu hỏi để tự hỏi:

- Cách phòng mạch hoạt động có tác dụng cho quý vị không?
- Có bác sĩ trực khi quý vị cần không?
- Quý vị có thường bị lầm lẫn vì những đề nghị và tại sao một số điều trị nào đó được đưa ra không?
- Quý vị có cảm thấy như các quan tâm của quý vị không được để ý đến không? Điều này có làm cho quý vị chán vui và nghi ngờ bản năng của quý vị, hoặc của bác sĩ quý vị không?

Tin vào bản năng của quý vị. Nếu thấy mối quan hệ không ổn và quý vị vẫn chưa có thể cải tiến được việc này, thì biết rằng đã đến lúc đổi bác sĩ.

Cố gắng thay đổi bác sĩ trong một cách tích cực.

"Cám ơn bác sĩ về mọi điều mà bác sĩ đã làm cho con tôi. Chúng tôi đánh giá cao thời giờ mà bác sĩ đã dành cho chúng tôi. Nhưng hiện giờ việc này không thích hợp lắm cho gia đình của chúng tôi - vì vậy tôi muốn đưa con tôi đến bác sĩ khác."

Để Cho Bác Sĩ của Con Em Quý Vị Được Dự Phần Vào Chương Trình Can Thiệp Sớm

Các bác sĩ là những người có quan tâm và họ muốn dự phần vào chương trình can thiệp sớm của trẻ. Tuy nhiên, lịch trình bận rộn có thể ngăn trở họ đóng một vai trò tích cực. Nếu quý vị lưu tâm về việc này và để cho bác sĩ của quý vị được dự phần trong những quyết định về việc can thiệp sớm và đón mời ý kiến của bác sĩ, thì quý vị có thể thấy là quý vị đã tạo được Sự Cộng Tác Trong Việc Can Thiệp Sớm!

Đây là một vài đề nghị:

Cho biết

Nên chắc rằng bác sĩ của quý vị ở trong danh sách gửi thư của tất cả các chương trình của con em quý vị.

Mang những bản tường trình mà quý vị đặc biệt muốn bàn thảo đến các buổi hẹn.

Là một mạch nối giữa bác sĩ và chương trình can thiệp sớm - chia sẻ những thắc mắc và mối quan tâm từ bác sĩ đến chương trình và ngược lại.

Mời gọi

Hỏi xem bác sĩ có bao giờ đi dự buổi họp IFSP hay cuộc họp khác của nhóm được không. Hỏi về giờ giấc và những nơi thuận tiện nhất.

Bác sĩ của quý vị có thể sẵn sàng dự những buổi họp vào những ngày không có hẹn với bệnh nhân, vào sáng sớm, hoặc vào cuối ngày làm việc. Tổ chức buổi họp của nhóm tại phòng mạch của bác sĩ có thể làm cho bác sĩ được dễ dàng tham dự hơn.

Tận Dụng Buổi Hẹn

Sắp xếp giờ giấc của buổi hẹn

Sắp xếp một buổi khám vào lần hẹn đầu tiên trong ngày hoặc ngay sau bữa ăn trưa nếu quý vị muốn bớt thời gian chờ đợi.

Nếu quý vị có thắc mắc hay lo âu mà có thể tồn thời giờ hơn thường lệ, nên hỏi nhân viên phòng mạch sắp xếp cho một buổi hẹn lâu hơn. Bác sĩ của quý vị và nhân viên sẽ cảm ơn quý vị vì đã cho biết trước và quý vị sẽ cảm thấy ít bức bối hơn vì không có đủ thời gian.

Chuẩn bị

Nên suy nghĩ trước về điều gì mà quý vị muốn nhận được ở buổi hẹn:

- Làm một bản liệt kê các câu hỏi, mối quan tâm, và những thông tin khác mà quý vị muốn chia sẻ.
- Được nêu ra những điều có vẻ như không liên quan đến sức khỏe nhưng vẫn quan trọng đối với quý vị và con em của quý vị.
- Quyết định xem điều nào quan trọng nhất đối với quý vị trong bản liệt kê.

Hỏi xem bác sĩ có muốn một bản sao các câu hỏi của quý vị trước buổi hẹn không. Gửi bằng email, fax, hay ghé đưa tại phòng mạch trước buổi hẹn, làm như vậy có thể cho bác sĩ có thêm thời gian để chuẩn bị những câu trả lời được trọn vẹn hơn đối với các câu hỏi của quý vị.

Tham gia

Đưa ra những câu hỏi và mối quan tâm vào lúc bắt đầu của buổi hẹn. Bác sĩ có thể có bản liệt kê riêng về việc cần làm trong buổi hẹn này. Cùng với bác sĩ, quý vị có thể cần quyết định xem điều gì nên bàn thảo trong buổi hẹn này và điều gì nên bàn thảo vào một lần khác.

Có những điều có thể xảy ra quá mau trong buổi hẹn làm khó nhớ hết những gì đã nói. Đây là vài ý kiến để giúp việc ghi nhớ:

- Ghi lại. Dùng cùng một quyển tập để viết những câu hỏi và trả lời ở mỗi buổi hẹn. Điều này sẽ làm cho việc theo dõi tất cả các thông tin được dễ dàng hơn sau này.
- Đặt với một người khác để họ có thể giúp nghe và ghi lại - và có người này ở đó để ủng hộ quý vị, nếu cần.
- Hỏi xem quý vị có thể ghi âm cuộc đối thoại không.

Đôi khi quý vị có thể cần chuyển cuộc đối thoại trở lại những mối quan tâm của quý vị. Đây là vài cách để làm điều này:

- Hỏi một câu hỏi. “Bác sĩ có đề nghị gì về...”
- Kể một mẩu chuyện về điều gì đang xảy ra trong đời sống của con em quý vị mà quý vị muốn bàn đến. “Ngày nọ ở buổi họp của IFSP...”
- Chỉ đơn giản đổi đề tài. “Còn một điều khác tôi muốn nói với bác sĩ là...”

- Nếu bác sĩ nói với quý vị những điều khó hiểu, nên hỏi xem nếu quý vị có thể gọi lại cho bác sĩ sau được không, để cùng nhau xem lại các câu hỏi của quý vị.
- Nếu bác sĩ của quý vị không thể dự buổi họp của IFSP, nên hỏi xin những đề nghị và ý kiến trước buổi họp.

“Tôi sẽ hỏi điều này ở buổi họp IFSP của con tôi. Bác sĩ nghĩ sao?”

Đưa ý kiến của bác sĩ quý vị đến toán IFSP.

Bác sĩ của quý vị có thể là đồng minh để giúp quý vị có được các dịch vụ quý vị tin là con mình cần.

- Bàn thảo với bác sĩ về điều quý vị nghĩ là cần thiết. Nếu bác sĩ đồng ý, thì hỏi nhὸ ông hoặc bà ta viết thư đến toán IFSP để giải thích về những đề nghị chung của quý vị.
- Hỏi bác sĩ xem nếu người thành viên trong toán có thể gọi cho bác sĩ để bàn về những đề nghị này.

Cập nhật

Trong những lần đến khám trẻ khỏe hoặc các buổi hẹn khác, nói cho bác sĩ biết về những tiến triển mà con em quý vị đang có trong chương trình can thiệp sớm. Hỏi bất cứ câu hỏi nào và chia sẻ bất cứ những quan tâm nào mà quý vị có về các dịch vụ.

Còn có một cách vui và đáng nhớ khác để cập nhật cho bác sĩ của quý vị là thỉnh thoảng gửi một tấm hình của con em quý vị với lá thư ngắn nêu ra những tiến bộ nổi bật của trẻ:

“Đây là con gái tôi đang vui vẻ ở bữa ăn tối. Trong việc can thiệp sớm, tôi học được cách khuyến khích con tôi ăn thêm thức ăn chính. Con gái tôi không còn nôn ợ và khóc khi thấy thức ăn nữa và tôi không còn quá lo lắng về sự tăng trưởng của cháu. Việc can thiệp sớm giúp tôi có được một mối quan hệ tốt hơn với con gái tôi và cũng giúp cho gia đình tôi - giờ ăn không còn là một trận chiến nữa! Cám ơn bác sĩ đã giới thiệu!”

Là Người Bệnh Vực cho Việc Can Thiệp Sớm

Quý vị có coi trọng việc can thiệp sớm không? Quý vị có ước là con em mình đã được giới thiệu đến sớm hơn không? Quý vị có nghĩ là các bác sĩ cần biết thêm về việc can thiệp sớm không? Quý vị có muốn làm Người Bệnh Vực cho Việc Can Thiệp Sớm Không?

Phụ huynh thường là những người ủng hộ hùng hồn nhất. Quý vị có kinh nghiệm bản thân và những câu chuyện thật để chia sẻ - quý vị có thể tạo ra sự khác biệt.

Đây là một vài bước đơn giản mà quý vị có thể làm để rao truyền sự quan trọng của việc can thiệp sớm:

Nói với ai...

Bắt đầu với một nhóm quen và thân thiện - nói cho gia đình và bạn bè biết về việc can thiệp sớm và việc này đã giúp con em và gia đình quý vị như thế nào.

Chia sẻ điều này với bác sĩ của quý vị, rồi tình nguyện chia sẻ với những bệnh nhân khác của bác sĩ.

Gia nhập Hội Đồng Phối Trí Liên Cơ Quan của Hạt. Quý vị sẽ gặp những người khác có cùng nhiệt tình như quý vị về việc can thiệp sớm.

Hãy hỏi Phối Trí Viên Tài Nguyên Gia Đình (FRC) của quý vị về cách gia nhập. Nếu quý vị không có một FRC, quý vị có thể gọi số 1-800-322-2588 (Healthy Mothers, Healthy Babies-Mẹ Khỏe, Con Khỏe) và hỏi gấp người FRC trưởng trong hạt của quý vị.

Nếu quý vị thích nói chuyện trước đám đông, quý vị có thể nghĩ đến việc gia nhập vào Hội Đồng Phụ Huynh và thực hiện những buổi trình bày trang trọng.

Nói điều gì...

Một vài người muốn nghe về những kết quả nghiên cứu của việc can thiệp sớm. Đối với phần đông người, những câu chuyện cá nhân là điều giúp chúng ta hiểu về cách của một chương trình có ảnh hưởng lớn đến đời sống hàng ngày của trẻ và gia đình như thế nào. Những câu chuyện là điều làm chúng ta thay đổi cho tốt hơn.

Các câu chuyện hoặc thí dụ nào quý vị muốn dùng để chia sẻ và làm cho một hay nhiều điểm nghiên cứu sau đây được sinh động?

Can thiệp sớm giúp các gia đình thích nghi và trách nhiệm

Sự giúp đỡ mà con em quý vị nhận được có tác động đến gia đình quý vị như thế nào? Điều đó có làm nhẹ đi sự căng thẳng và lo âu không? Quý vị đã học được điều gì để giúp quý vị thấy vui về mối quan hệ của quý vị với con em mình?

Sự can thiệp giúp trẻ đạt đến tiềm năng của các em.

Quý vị có hy vọng gì cho con em của quý vị? Sự can thiệp sớm đã và sẽ giúp như thế nào?

Các chương trình can thiệp sớm hữu hiệu nhất khi được bắt đầu sớm.

Nỗi lo âu sớm nhất của quý vị về con em của quý vị là gì? Bác sĩ đã phản ứng ra sao hoặc quý vị ước bác sĩ đã phản ứng như thế nào? Giải thích cách mà Phối Trí Viên Tài Nguyên Gia Đình (FRC) giúp gia đình tìm dịch vụ, noi trợ giúp, việc tài trợ, và thông tin liên lạc.

Các chương trình hữu hiệu nhất đều có phụ huynh dự phần.

Quý vị dự phần như thế nào? Quý vị thích gì về điều này?

Thông điệp quan trọng: Việc can thiệp sớm có tác dụng cho trẻ em và gia đình vì vậy *Xin Hãy Hỏi, Trẻ Thơ Không Thể Chờ Đợi*.

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT KHÁC:

Infant Toddler Early Intervention Program
PO Box 45201 • Olympia WA 98504-5201
TTY (360) 407-1087 • Fax (360) 725-3523
Tiếng Nói (360) 725-3500
<http://www1.dshs.wa.gov/iteip/>

Family Voices of Washington
PMB 455 • 3403 Steamboat Island Road NW,
Olympia WA 98504-5201
Tiếng Nói (360) 866-8254 • Fax (360) 866-8253
Email: familyvoices@olywa.net
<http://www.familyvoices.org>

Chương Trình Can Thiệp Sớm Cho Áu Nhi

PO Box 45201 • Olympia WA 98504-5201
TTY (360)407-1087 • Fax (360) 725-3523
Tiếng Nói (360) 725-3500
<http://www1.dshs.wa.gov/iteip/>

DSHS 22-557 VI (12/04)